Elektronski fakultet u Nišu, Računarstvo i informatika Predmetni nastavnik: Prof. dr Dragan Stojanović

Operativni sistemi Parcijalni ispit I –2013

- 1. Ukratko objasniti razliku između korisničkog i kernel moda računarskog sistema i šta uzrokuje prelazak iz jednog u drugi. U kom modu se izvršava:
 - a. Sistemski poziv fork()
 - b. Algoritam za detekciju uzajamnog blokiranja
 - c. Vi editor
 - d. Bibliotečka funkcija sin(x)
- 2. Šta je zamena (komutiranje) procesa, i koji deo slike procesa se menja prilikom zamene procesa i kako? Operativni sistem održava sledeća stanja procesa: spreman, izvršava se, blokiran, novi, završen, suspendovan spreman, suspendovan blokiran. U kom stanju se nalazio proces i u koje stanje prelazi nakon ovih događaja?
 - a. Procesu P1 je istekao dodeljeni vremenski kvant.
 - b. Desio se prekid sa jedinice diska, završeno je čitanje sa diska koje je zahtevao proces P2.
 - c. Proces P3 je pozvao operaciju semSignal(s) pri vrednosti semafora s=-1.
 - d. Proces P4 je swap-ovan na disk dok je čekao na završetak read() funkcije za čitanje sa diska.
 - e. Proces P5 izabran od strane dispečera.
- 3. Navesti prednosti implementacije niti na nivou jezgra (KLT) u odnosu na implementaciju niti na nivou korisnika (ULT). U kojim slučajevima se može očekivati da će se višenitni proces brže izvršavati od jednonitnog na istom računarskom sistemu za implementaciju niti ULT?
- 4. Šta je semafor i zašto je bitno da operacije nad semaforima budu atomične? Neka su operacije nad semaforom *semWait* i *semSignal* implementirane na sledeći način:

```
semWait(S) {
    while(S <= 0){ };
    S = S - 1;
}</pre>
semSignal(S) {
    S = S + 1;
}
```

- a. Koji su problemi u ovakvoj implementaciji operacija nad semaforom?
- b. Kako bi ste implementirali operacije nad semaforom bez navedenih problema?
- c. Opišite kako se pomoću novo-definisanog semafora može obezbediti uzajamno isključivanje dve niti T1 i T2.
- 5. Kada se pri korišćenju Bankarovog algoritma detektuje da je sistem u nebezbednom stanju, da li to znači da će sigurno doći do uzajamnog blokiranja? Objasniti zašto. Na osnovu Bankarovog algoritma odrediti da li je sledeće stanje sigurno ili ne, i objasniti zašto. Ima dva tipa resursa M i N i ukupni resursi su R=(10,15), a trenutno dodeljeni resursi (A) i ukupni zahtevi za resursima (C) dati u sledećoj tablici:

	A		C	
Proces	M	N	M	N
P1	2	3	10	5
P2	3	3	9	7
Р3	2	2	3	4
P4	2	5	4	8

Obaveštenje: Svako pitanje vredi 5 poena. Za prolaz min 50% poena. Trajanje ispita 120 minuta